СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Реденброј	Код на предметот	Назив на наставниотпредмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	2Б101	Балетска педагогија	прв	2		20
2	2И105	Методологија на научното истражување	прв	2		10
3		Изработка на магистерски труд	втор	2		20
4		Изборен наставен предмет	втор	2		10
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				120		60

Табела 6.2.Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	6

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	2И104	Културни политики во изведуачките уметности	втор	2		10	ФМУ
2.	2И106	Музичка литература на XX век	втор	2		10	ФМУ
3.	2И103	Права на уметниците-изведувачи во дигиталното опкружување	втор	2		10	ФМУ
4.	2М40 1	Аналитички пристап кон музичкото дело	втор	2		10	ФМУ
5.	2И107	Креирање лик- од основен тип до егзистенција	втор	2		10	ФМУ
6.	2И108	Историја на филмската музика	Втор	2		10	ФМУ
Вкупно:				180		60	

Прилог бр. 3	Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	**Балетска педагогија**			
2.	Код	2Б101			
3.	Студиска програма	Балетска педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	I /1	7.	Број на ЕКТС кредити	20
8.	Наставник	Проф. д-р Соња Здравкова -Џепароска Проф. д-р Искра Шукарова Проф. м-р Алесандра Мијалкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со актуелните состојби во балетската уметност и танцовата педагогија. Детален преглед на актуелните истражувањата, запознавање со истражувачките методи и научни алатки актуелни во танцовата теорија и практика. Анализа на елементите и организационите обрасци на балетската теорија и нивна примена врз конкретен истражувачки проблем. Компетенции во градење на сопствени уметнички концепти. Фокусот е насочен кон разбирање, интерпретација, примена на научените содржини при работа на различни теми и суспецијални обласни (делот на стручните дисциплини: методика на балет, историја на танц, композиција на танц итн), како и развивање на способност за анализа, синтеза и вреднување на одереден танцов феномен.				
11.	Содржина на предметната програма: - Анализа на методолошката апаратура актуелна на сите нивоа на танцовата едукација. Дистинкција на различните пристапи и алатки во процсот на танцовото образование. - Продлабочена теориска и историска анализа на одреден изведувачки феномен како во однос на формативните одлики, така и во однос на естетско-критичкиот дискурс. - Запознавање и евалуација на категории и значења на танцовата композиција во различни стилски формати. - Фенменолошка анализа на истражуваното поле и елаборација на добиените резултати. - Подготовка на елаборат односно нацрт на темата која ќе биде третирана. Одредување на најсоодветна методологија, сумирање на резултати и нивна апликација во истражувањето.				
12.	Методи на учење: Индивидуална менторска работа со студентот, самостојна работа, истражувања, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	20 ЕКТС x 30 часови = 600 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 100+100+ 370 = 600 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	100 часови	
		16.2	Самостојни задачи	100 часови	
		16.3	Домашно учење	370 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	60 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> ● Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит</u>: ● Потпис ● Изработен елаборатот за научно/уметничко-истражувачки проект.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gretchen W. Warren	*Classical Ballet Technique*	University Press of Florida	1989
		2.	Kate Flatt	*Choreography: Creating and Developing Dance for Performance*	The Crowood Press	2020
		3	Jack Anderson	*Ballet & Modern Dance: A Concise History*	Princeton Book Company	2020
		4.	Joshua Legg	*Introduction to Modern Dance Techniques*	Princeton Book Company	2011
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gayanne Grossman	*Dance Science: Anatomy, Movement Analysis, and Conditioning*	Dance Horizons	2021
		2.	Tom Welsh , Jatin P. Ambegaonkar, et al.	*Research Methods in the Dance Sciences*	University Press of Florida	2014
		3.	Соња Здравкова-Џепароска	*Дискурси на танцова уметност на XX век*	Југореклам	2001
		4.	Ramsay Burt	*Ungoverning Dance: Contemporary European Theatre Dance and the Commons*	Oxford University Press	2016
			Ellen Goellner	*Bodies of the Text: Dance as Theory, Literature as Dance*	Rutgers University Press	1995

Прилог бр. 3	Предметна програма од втор циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	**Методологија на научното истражување**
2.	Код	2И105
3.	Студиска програма	Балетска педагогија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	I година/2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот го обработува научно-истражувачкиот процес од подготовка на елаборат, инструменти, операционализација во научен труд, обработка на податоци (квантитативни и квалитативни методи), коментирање на резултатите, користење и цитирање на литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Одредување на теориска дисциплина, дефинирањето на теоријата на музиката, поставување основи на наука, запознавање со научните методи, одредување на фазите на научниот процес, поставување хипотеза, структурирање на елаборат и научен труд, користење и цитирање литература, квантитативни методи и квалитативни методи (избрани техники за анализа).				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ECTS x 30 часови = 300 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 270 = 300 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/	
		16.2	Самостојни задачи	/	
		16.3	Домашно учење	270 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис: - редовно посетување на наставата (не повеќе од 3 отсуства) За полагање завршен испит: - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Бужаровски, Димитрије	Истражувачки методологии, материјали подготвени од предметниот наставник		1990-2012
	2.	Buzarovski, Dimitrije	“Musicology and Ethnomusicology in the Digital Era” in: Contemporary Trends in Musicology and Ethnomusicology, The Struga Music Autumn	Skopje: IRAM	2002
	3.	Colwell, Richard (ed.)	MENC Handbook of Research Methodologies	Oxford University Press	2006

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3	**Предметна програма втор циклус на студии**					
1.	Наслов на наставниот предмет	**Аналитички пристап кон музичкото дело**				
2.	Код	2М401				
3.	Студиска програма	Балетска педагогија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус				
6.	Академска година/семестар	прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10	
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска Проф. д-р Горан Начевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите да дојдат до сознанија за поврзаноста и единството на содржината и формата во музичкото дело, за влијанието на определени услови и причини за настанување на делото, за влијанието на контекстот, стиловите, естетиката и други надворешни и внатрешни фактори. Овие сознанија треба да му помогнат на студентот во процесот на интерпретација и композиција на делото да му пријдат на посеопфатен и темелен начин. Оспособување на студентите за избор на соодветни аналитички техники и методи.					
11.	Содржина на предметната програма: Музичките елементи и драматургијата на делото, нивното взаемно влијание и улога во интерпретативните и творечките процеси.					
12.	Методи на учење: Предавања, групна практична работа со студентите, дискусии и консултаци, самостојна работа, истражувања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ECTS x 30 часови = 300 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 270 = 300				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	270 часови		
		16.3	Домашно учење	часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	- редовност во посетување на наставата (не повеќе од четири изостаноци).				

		- реализација на предвидените семинарски работи
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација,претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учество на државни и меѓународни натпревари
22.	Литература	

Задолжителна литература

22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Бужаровски, Димитрије	*Увод во анализата на музичкото дело*	Скопје: Факултет за музичка уметност	1996
	2.	Cook, Nocholas	*A Guide To Musical Analysis*	Oxford University Press	1987
	3.	Мазель, Л. А., В. А. Цуккерман	*Анализ музыкальных произведений*	Москва: Музыка	1967

22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lester, J.	*Analytic Approaches to Twentieth-Century Music*	W. M. Norton & Company	1998
	2.	Григорьева, Г. В.	*Музыкальные формы XX века*	Москва: Владос	2004
	3.				

Прилог бр. 3	Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	**Музичка литература на XX век**		
2.	Код	2И106		
3.	Студиска програма	Балетска педагогија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	I/2	7. Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Проф.д-р Бојан Ортаков Проф.м-р Горан Начевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за познавање и препознавање на основните музички стилови во XX век и нивниот развој преку творештвото на најзначајните композитори, значајни примери од музичката литература во повеќе жанри (оркестарска, концертантна, хорска, камерна, вокална, солистичка музика), запознавање на нивните композициски техники и естетско-стилски карактеристики.			
11.	Содржина на предметната програма: Значајни автори во музиката на XX век. Развојот на музиката во XX век, стилски карактерстики и разлики. Значајни техники на компонирање претставени преку значајни дела на музиката во XX век.			
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, дискусии.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС x 30 часа =300		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 + 180 =300		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови

		16.2	Самостојни задачи	90 часови
		16.3	Домашно учење	180 часови

17.	Начин на оценување - нумеричко		
	17.1.	Тестови	/бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
	17.4.	Завршен испит	80 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (Ф)
		од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (Е)
		од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (Д)
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (Ц)
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (Б)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис: - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства)	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација	

22.	Литература					
		Задолжителна литература				
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	*Техники на компонирање во мјузиката на XX век*	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Lester, J.	*Analytic Approaches to Twentieth-Century Music*	W-W NORTON &COMPANY Inc. New York	1989
		3.	Lee, Douglas A	*Masterworks of Twentieth-Century Music: The Modern Repertory of the Symphony Orchestra.*	New York: Routledge.	2002
		4.	Morgan, Robert P	*Twentieth-Century Music: A History of Musical Style in Modern Europe and America.*	New York: W. W. Norton	1991
		5.	Salzman, Eric	*Twentieth-Century Music: An Introduction*, 4th edition.	Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall	2002
		6.				
	22.	Дополнителна литература				
		Ред. број		Наслов	Издавач	Година
		1.	Whitall, Arnold	*Exploring Twentieth-Century Music: Tradition and Innovation.*	Cambridge and New York: Cambridge University Press	2003
		2.				
		3.				
		4.				

1.	Наслов на наставниот предмет	**Културни политики во изведувачките уметности**				
2.	Код	2И107				
3.	Студиска програма	Балетска педагогија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност, Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус				
6.	Академска година/семестар	I година/ 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10	
8.	Наставник	Проф д-р Соња Здравкова-Џепароска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со аспектите на културната политика, како и можност за следење на нејзините стратегии и модели. Способност за анализа и детектирање на придобивките од одреден културен модел. Анализа на културните политики во изведувачките практики. Запознавање и толкување на теориите кои ја дефинираат, обликуваат и влијаат на оваа сфера на културата. Одредување на матрици на изведба и нивната стилско-формативна профилација условена директно од актуелнте стратегии во културата односно уметноста.					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Дефинирање и токлување на поимите култура, културна политика и културни стратегии. Осврт на изведувачките уметности, нивна специфики (чисти, гранични, фузиони) и карактеристики на функционирање во однос на координатите поставени во културната политика. Анализа на културта и процесот на канализирање на формите преку примери во изведувачката сфера. 2. Културната политика и модели поврзани со истата. Ефекти и карактеристики на одредени културни модели. Начини и услови за градење културни стратегии. Културата како имиџ во формирање и постигнување на конкретни социјални цели. 3. Интеракции на социјалниот контекст и културата. Трендови во културната политика толкувано преку историски дискурс. Трендови во културната политика толкувано преку социо-политички дискурс. Теории за културната политика и стратешки насоки – примери од светот/примери од Македонија.					
12.	Методи на учење: теориско апликативен, аналитико- дедуктивен.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ECTS x 30 часови = 300 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+75+75+120= 300				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	75 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	75 часови		
		16.3.	Домашно учење (индивидуална работа)	120 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Вежби	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проекта задача	25 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Усмен испит	65 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)					
		до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	- присуство на 80% од вкупниот на фонд на часови - реализација на предвидените семинарски работи				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна семестрална самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Schechner Richard	*Performance theory*	Routledge	1988

		2.	Carole Rosenstein	*Understanding Cultural Policy*	Routledge	2018
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ulrike Hanna Meinhof, Anna Triandafyllidou	*Transcultural Europe Cultural Policy in a Changing Europe*	PALGRAVE MACMILLAN	2006
		2.	Jennifer Craik	*Re-visioning Arts and Cultural Policy : Current Impasses and Future Directions.*	ANU E Press	2007
		3.	Anthony O'Hear	*The Landscape of Humanity Art, Culture and Society*	Imprint Academic	2008
		4.	Patrice Pavis ed.	*The Intercultural Performance Reader*	Routladge	1996
		5.	ЕкоУмберто	*Култура, информација, комуникација*	Нолит	1997

Прилог бр.	**Предметна програма од втор циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	**Права на уметниците-изведувачи во дигиталното опкружување**		
2.	Код	2И103		
3.	Студиска програма	Балетска педагогија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	I година/2 семестар	7. Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Димитри Чапканов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		

10. Цели на предметната програма (компетенции):

Изучувајќи ја предметната програма студентите ќе се стекнат со знаења за правата на уметниците-изведувачи и нивна заштита посебно во однос на приходите од: јавни изведби пред публика на фестивали, концерти, клубови, јавни места и приватни настани; надоместоци при продажаба на фиксирана изведба (снимка), на носач на звук; надоместоци при продажба на дигитална снимка преку интернет во облик на симнување, стриминг, ринг тон на мобилен телефон и слично; спонзорство и во други случаи.

Со знаењата од предметната програма студентите ќе се оспособат да ги препознаваат повредите на правата на уметниците-изведувачи во дигиталното опкружување (дигитално пиратство, пиратство на фонограм, пиратство на аудиовизуелно дело, сајбер криминалитет), како и причините за овие појави. Со предметната програма ќе ја осознаат регулаторната надлежност врз интернет, регулирање на инфроматичките технологии, дигиталното управување со правата на носителите преку индивидуален надзор, следење и мерење на емитуваните авторските дела односно предмети на сродни права кои се емитуваат во медиумите.

11. Содржина на предметната програма:

Во текот на наставата, се изучува статусот на уметниците – изведувачи (пејачи, музичари, балетски уметници, артисти и други лица кои со игра, песна, танц, говорење, рецитирање или на друг начин, изведуваат книжевни или уметнички дела или дела од народното творештво, режисери на сценски дела, диригенти на оркестри и хорови, обликувачи (мајстори) на тон или на тонска снимка). Натаму, детално се проучуваат правата на уметниците-изведувачи и тоа следниве исклучиви морални права: 1) да биде признат како изведувач на изведбата; 2) да биде назначено неговото име, псевдоним или друга ознака, односно називот на составот, уметничкиот раководител на составот и солистот, при секое користење на изведбата, освен ако тоа технички не е возможно и 3) да се спротивстави на секакво менување, деформирање, сакатење или уништување на неговата изведба, односно да се спротивстави на секое користење на изведбата што може да им наштети на неговата личност, чест и углед. Во рамките на правта се разработуваат и исклучивите материјални права да дозволува или забранува користење на својата изведба за: 1) снимање на својата неснимена изведба; 2) јавно

	соопштување на својата неснимена изведба, освен за радиодифузно емитување на својата изведба која, сама по себе, е радиодифузна или е направена од снимка; 3) умножување на снимката од изведбата; 4) пуштање во промет на оригиналот или примерокот од снимката од изведбата и 5) ставање на располагање на јавноста на снимката од изведбата. Наведените прашања се проучуваат во контекстот на дигиталното опкружување, со посебен осврт на системот за електронско евидентирање на емитуваните авторски дела, односно предмети на сродни права кои се емитуваат во медиумите, обезбедувајќи: нивно идентификување во времето кога тие се емитуваат на програмата на радио-телевизиската организација; записи од емитуваните авторски дела односно предмети на сродни права; дневни, месечни и годишни извештаи и други периодични извештаи за емитуваните авторски дела односно предмети на сродни права по одредени параметри и чување на податоците од системот за електронска евиденција во рок од пет години од денот на нивното евидентирање.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, објаснување на примери од музичката индрустрија, посета на релевантни институции, играње на улоги, симулации, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС х 30 часови = 300часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 240 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	240 часови	
17.	Начин на оценување - Нумерички				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	• Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на обуки и конференции			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Чапканов, Д.	Права на уметниците-изведувачи во дигиталното опкружување. Авторизирани предавања,	Скопје	2017
		2.	Koskinen-Olson, T. & Lowe, T.	Management of Copyright and Related Rights in the Field of Music	Geneva: WIPO publication Достапно на: http://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=3402&plang=EN	2014

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Uchtenhagen, U.	Copyright collective management in music.	Geneva: WIPO publication Достапно на http://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=362&plang=EN	2005
		2.	Arnold, R.	Performers' Rights	Sweet & Maxwell; 4th edition	2008
		3.	Fiscor, M.	The Law of Copyright and the Internet	Oxford University Press	2001

1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Креирање лик – од основен тип до егзистенција**			
2.	Код	2И107			
3.	Студиска програма	Балетска педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус/втор семестар			
6.	Академска година /семестар	I / 2		Број на ЕКТС-кредити	10
8.	Наставник	Проф.д-р Ана Стојаноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за самостојно интерпретирање на основните поими поврзани со креирањето на ликот како фундаментален елемент на уметничкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Што е лик? 2. На кој начин се креира еден лик? 3. Основна категоризација на ликови 4. Тип – архетип – базичната структура 5. Антагонист – протагонист 6. Лик функција 7. Карактер – од основната предлошка до доминантен изведувач 8. Кога ликот „излегува“ од форматот – егзистенција 9. Аристотел за карактерите 10. Апликативни примери низ уметностите 11. Карактер во книжевно дело 12. Карактер во драмско/оперско/балетско дело 13. Карактер во филмско дело 14. Карактер во музика 15. Пишување на карактер				
12.	Методи на учење: : интерактивна настава, самостојна работа, индивидуална работа со студентот, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС х 30 часови = 300 часови			

14.	Распределба на расположивото време	90+90+20+50+50=300		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	90
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	50
		16.3.	Домашно учење – задачи	50

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Самостојно истражување (презентација, етида, мултимедијална презентација)	20 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3.	Активност и учество (Подготовка на час)	20 бодови
	17.4	Усмен испит	40 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	35 бодови на крај на семестар Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) Прочитани драмски текстови и стручна литература. Самостојно истражување и подготовка на час Програмата за завршниот испит мора да содржи: прочитана задолжителна и литература за анализа, презентација на личните истражувања на студентот	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	интерактивен	

22. Р	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	За поетиката	Скопје: Култура	1990
			Batušić, Nikola	Uvod u teatrologiju	Grafički zavod Hrvatske	1991
		2.	Carlson, Marvin	*Theories of the theatre*	London:Cornell University Press	1993
		3.	Лужина, Јелена (прир.),	*Теорија на драмата и на театарот*	Скопје, Детска радост	1999
		4.	Leich, Robert	Theatre Studies	New York: Routledge	2008
		5.	Стојаноска, Ана	*Театар: предизвик*	Скопје: УКИМ	2018
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Gerould, Daniel (ed)	Theatre/Theory/Theatre	New York: Applause Theatre & Cinema Books	2000
		2.	Pavis, Patrice	*Pojmovnik teatra*	Zagreb:Antibarbarus	2004
		3.				
		4.				

Прилог бр.3		**Предметна програма од втор циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	**Историја на филмската музика**			
2.	Код	2И108			
3.	Студиска програма	Балетска педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / 2 семестар		Број на ЕКТС-кредити	10
8.	Наставник	Проф. д-р Александар Трајковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - да се запознаат со поимот филмска музика; - да се оспособат за објаснување на функцијата и значењето на филмската музика; - да се запознаат со историскиот развој на филмската музика; - да се запознаат и да ги разликуваат спецификите и карактеристиките на развојните периоди; - да се запознаат со творештвото на најзначајните кинематографии во Европа и светот; - да препознаваат и доживуваат естетски содржини на вредни дела од историјата на филмската музика; - да се оспособат за анализа на филмската музика - да даваат осврт за филмската музика - да се запознаат со карактеристиките на македонската филмска музика; - да се запознаат и да ги разликуваат творештвата на македонските композитори на филмска музика; - да препознаваат и откриваат нови можности за музички израз; - да го збогатат естетскиот сензибилитет на сопствената личност					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот Музиката и немиот филм -Првите соединувања на музиката и филмот -Аспекти на употреба на музиката во првите филмски проекции Никлодиони -Употреба на музиката во никлодионите Првите партитури за филмска музика -„Убиството на Војводата од Гиз“ – Камиј Сен Санс Развој на играниот филм -Музиката во филмот „Раѓањето на нацијата“ Музиката и немите филмови во Европа -Италија и Франција					

	Музиката и немите филмови во Европа -Германија и Советскиот сојуз Презентација на семинарски трудови Појавата на звучниот филм -Појава на Витафонот -„Џез пејач“ – аспекти на употреба на музиката Музиката во класичниот филм -Теории и трудови за употребата на музиката во класичниот филм Појава и развој на филмскиот мјузикл -Филмскиот мјузикл од 30-тите, до 80-тите години на XX век Појава и развој на филмскиот мјузикл -Филмскиот мјузикл од 90-тите години на XX век, до денес Историски развој на музиката во анимираните филмови Анализа на филмска музика Презентација на семинарски трудови			
12.	Методи на учење: Предавање – теоретска настава Интерактивно учење Тимска работа Подготовка на семинарски трудови			
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС х 30 часови = 300 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 330 часа самостојни задачи 240 часа домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	330 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	240 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: ● Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) ● Освоени минимум 25% од континуираното оценување За завршен испит: ● потпис ● Освоени минимум 25% од континуираното оценување	

<table>
<tr><td></td><td colspan="5"></td><td></td></tr>
<tr><td>20.</td><td colspan="5">Јазик на кој се изведува наставата</td><td>Македонски</td></tr>
<tr><td>21.</td><td colspan="5">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td>Квалитетот на наставата, активноста на студентите и успешноста на студентите ќе се следат во текот на целиот семестар.
На крајот од предавањата, ќе биде извршена евалуација на предметот и професорот.</td></tr>
<tr><td rowspan="14">22.</td><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="6">22.1.</td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Реден број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Dorothy Miell (editor); Raymond MacDonald (editor)
David J. Hargreaves (editor)</td><td>Musical Communication</td><td>Oxford University Press</td><td>2005</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Alexander N. Yakupov</td><td>The Theory of Musical Communication</td><td>Cambridge Scholars</td><td>2016</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Even Ruud</td><td>Music Therapy: Improvisation, Communiaction and Culture</td><td>Barcelona Publishers</td><td>1998</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">22.2.</td><td colspan="5">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td>Реден број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Margaret Corke (editor)</td><td>Aproaches to Communication through Music</td><td>David Fulton Publishers</td><td>2002</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Denis McQuail</td><td>Mass Communication Theory: An Introduction</td><td>SAGE Publications</td><td>1994</td></tr>
</table>